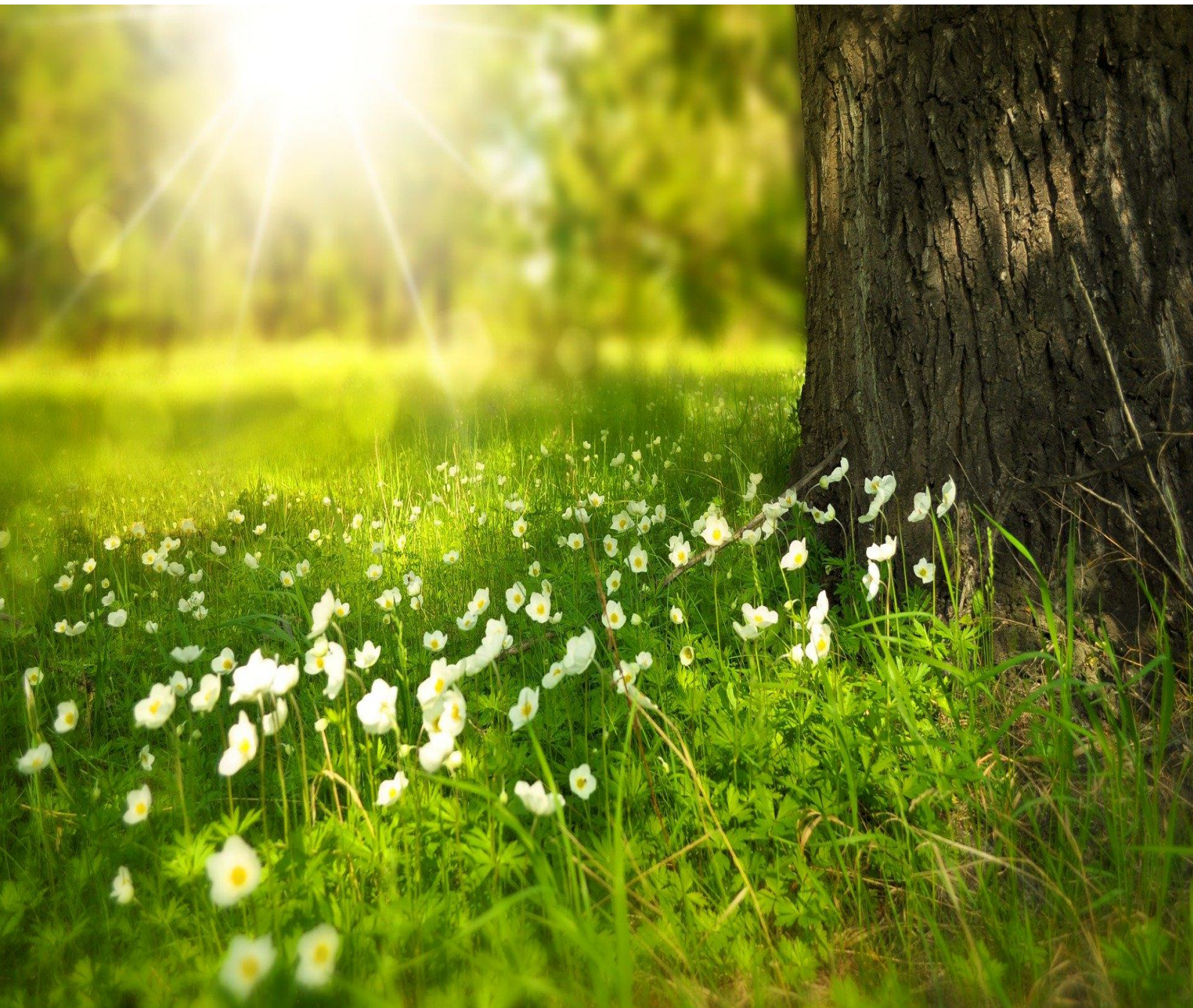


R a p p o r t e r i n g

Økonomisk status og måloppnåelse
Innlandet fylkeskommune



Innholdsfortegnelse

1. INNLEDNING	3
1.1 Måloppnåelse	3
1.2 Økonomisk status og prognose	3
1.3 Overgang til Innlandet fylkeskommune.....	4
1.4 Koronasituasjonen	4
2. MÅLOPPNÅELSE	5
2.1 Kompetanse	5
2.1.1 Tilrettelegge for kompetanseutvikling tilpasset regionens behov	5
2.1.2 God kvalitet og høy gjennomføring i videregående opplæring.....	5
2.2 Tannhelse	6
2.2.1 Fremme god tannhelse i befolkningen.....	6
2.3 Kultur 7	
2.3.1 Et kulturliv med kunnskap, engasjement og aktivitetsglede	7
2.3.2 Ivareta kulturarven for identitet, opplevelser og verdiskaping	8
2.4 Fylkesveger.....	9
2.4.1 God fremkommelighet og høy sikkerhet i trafikken.....	9
2.5 Kollektivtransport	10
2.5.1 Moderne, klimavennlig og pålitelig kollektivtilbud	10
2.6 Næringsutvikling og internasjonalt samarbeid	11
2.6.1 Økt verdiskaping, høy omstillingsevne og flere bærekraftige arbeidsplasser.....	11
2.6.2 Et mer internasjonalt rettet nærings- og samfunnsliv	12
2.7 Samfunn, plan og miljø	13
2.7.1 God klimatilpasning og reduserte klimautslipp	13
2.7.2 God samhandling om samfunnsutviklingen i Innlandet	14
2.8 Administrasjon og fellestjenester.....	16
2.8.1 En effektiv, tillitsskapende og utviklingsorientert organisasjon.....	16
3. ØKONOMI	19
3.1 Økonomisk status rammeområder	19
3.2. Status investeringsprosjekter	22
3.3 Skatteinngang og inntektsutjevning	25
3.4 Finans- og gjeldsforvaltning.....	26

1. INNLEDNING

Fylkesrådmannen gir i rapporten sin vurdering av fylkeskommunens måloppnåelse, økonomiske status ved utgangen av 1. tertial og årsprognose for 2020.

Rapporteringen per 1. tertial til fylkestinget følger kommunelovens krav om rapportering knyttet til økonomi og finansforvaltning og vedtatt «Plan- og styringssystem» for Innlandet fylkeskommune.

I tillegg er fylkeskommunens områder spesifikt bedt om å rapportere på erfaringer tilknyttet overgangen til Innlandet fylkeskommune og Korona-situasjonen. Dette gjør at rapporten er mer omfangsrik enn normalen vil være.

1.1 Måloppnåelse

Det har vært jobbet godt i fylkeskommunen i en krevende periode, og fylkeskommunen vil oppnå gode resultater på de fleste områder også i 2020.

Korona-pandemien har medført behov for store endringer og tilpasninger i fylkeskommunens tjenestetilbud i 1. tertial:

- Undervisningen ved de videregående skolene ble lagt om til i stor grad å være digital
- Tannhelsetjenesten tilpasset seg myndighetenes smittverneregler og etablerte klinikk for covid-19 pasienter på Lillehammer og Hamar
- Kollektivtilbudet måtte tilpasses smittvernetiltakene. Tilbudet skulle opprettholdes med et visst nivå, slik at blant annet folk med kritiske samfunnsfunksjoner kunne komme seg til og fra jobb

På grunn av pandemien blir det svært vanskelig å nå målet om økning i antallet kollektivreisende for 2020. Fra midten av mars og ut april er det en nedgang i antall reisende på ca. 650.000, eller 71 % sett i forhold til året før.

Selv om organisasjonen har måttet dreie mye av ressursinnsatsen mot håndtering av pandemien, har fylkeskommunen likevel klart å opprettholde det aller meste av ordinær aktivitet. Noen prosesser har fått noe utsatt fremdrift, blant annet arbeidet med Innlandsstrategien.

I april startet beredskapsplanleggingen for vårflommen som med stor sannsynlighet kommer i perioden mai-juni 2020.

1.2 Økonomisk status og prognose

Det er alltid usikkerhet forbundet med økonomiske prognoser. For 2020 gjør koronasituasjonen dette enda mer komplisert.

For den ordinære driften i fylkeskommunen forventes det balanse ved årets slutt. Fylkeskommunen ligger likevel samlet an til et merforbruk grunnet merkostnader og mindreinntekter knyttet til pandemien. Hvor stort dette blir avhenger av hvor lenge smitteverntiltakene varer, statens kompensasjon og fylkeskommunens muligheter for selv å dekke kostnader tilknyttet dette. Dersom fylkeskommunen får kompensert for merutgifter knyttet til skoleskyss kan dette utgjøre mellom 42 til 62 mill. kroner i merforbruk. Dersom fylkeskommunen ikke får kompensert for merutgiftene til skoleskyss, blir beløpet betydelig høyere. Administrasjonen vil understreke at dette er usikre tall.

Nåværende finans- og gjeldsforvaltning vurderes å ha en lav risikoprofil og likviditeten er fortsatt god.

1.3 Overgang til Innlandet fylkeskommune

Sammenslåingen av to fylkeskommuner og overtakelse av fylkesvegadministrasjonen mm. er en omfattende organisatorisk endring som har krevd betydelige ressurser. Det har vært jobbet mye med samordning og etablering av felles strukturer og oppgaveløsning. Dette arbeidet fortsetter fremover. Samtidig vil mulighetene for å jobbe godt med kultur- og organisasjonsbygging bli bedre når samlokaliseringen er gjennomført.

Videre har det vært mye arbeid knyttet til etablering av rutiner for tverrfaglig samarbeid, men mye arbeid gjenstår knyttet til dette. Fokus på tverrfaglig samarbeid mellom avdelingene vil være et langsiktig arbeid hvor alle områder involveres.

1.4 Koronasituasjonen

Siden begynnelsen av mars har mye av arbeidet i fylkeskommunen vært preget av koronasituasjonen.

Foreløpig evaluering og analyse er at fylkeskommunen har håndtert situasjonen på en god måte. Blant 4 000 ansatte og over 12 000 elever er en håndfull smittetilfeller oppdaget. Det er ikke registrert smittespredning som følge av fylkeskommunal virksomhet så langt.

Fylkeskommunen har vært en aktiv samhandlingsaktør i beredskapen og håndteringen av situasjonen gjennom representasjon i fylkesberedskapsrådet og representasjon i det nyetablerte "taskforce"-elementet «Ressursbank Innlandet».

Innlandet fylkeskommune var en av de første av fylkeskommuner/kommuner som besluttet nedstenging av skoler, gjennom stenging av Vinstra vgs. fra 9. mars. Samtlige skoler i Innlandet fk. ble av fylkets kriseledelse besluttet stengt fra 13. mars, og senere samme dag ble dette vedtaket gjort på nasjonalt nivå.

Det er ingen funksjonsområder eller tjenesteleveranser som har stoppet opp som følge av situasjonen utover reduksjon i enkelte tilbud, som tannhelse og kollektiv, på grunn av nasjonalt innførte restriksjoner for å ivareta smittevernhensyn.

De fleste ansatte har jobbet hjemmefra i denne perioden og dette har bydd på noen utfordringer knyttet til samarbeid, kulturbygging i ny organisasjon mv. Likevel oppleves det at fylkeskommunen leverer godt hjemmefra også. Nye områder for digital læring og samhandling har åpnet seg med bruk av nye verktøy/plattformer, som f. eks «Teams».

Situasjonen er løpende og prognosene tilsier at enkelte smitteverntiltak og beredskap/håndtering knyttet til situasjonen vil vare ut året og inn i 2021.

Koronasituasjonen beskrives også under de områder og delmål hvor det er naturlig at dette kommenteres.

2. MÅLOPPNÅELSE

«Målstrukturen for Innlandet fylkeskommune skal være utgangspunktet for resultatrapporteringen til fylkestinget».

Rapporteringen under rammeområdene for 1. tertial tar utgangspunkt i målstrukturen omtalt i «Økonomiplan 2020-2023/Årsbudsjett 2020 for Innlandet fylkeskommune».

Det er igangsatt et arbeid for å utarbeide nye resultatindikatorer for Innlandet fylkeskommune og disse skal etter planen kunne presenteres i forbindelse med årsrapporteringen for 2020. Enkelte resultatindikatorer kan også presenteres ifm rapporteringen til 2. tertial.

2.1 Kompetanse

2.1.1 Tilrettelegge for kompetanseutvikling tilpasset regionens behov

Utvikle en fremtidsrettet regional kompetansepolitikk på bakgrunn av et omforent kunnskapsgrunnlag i samarbeid med regionalt partnerskap

Fylkeskommunen fikk gjennom Stortingets behandling av Meld. St. 6 (2018–2019) «Oppgaver til nye regioner» en forsterket rolle som regional samfunnsutvikler. Mandatet som samfunnsutvikler innebærer at fylkeskommunene i større grad skal legge til rette for at bedrifter får tak i den kompetansen og arbeidskraften de trenger, samt at flere arbeidsplasser skapes.

Fylkeskommunen har fått et overordnet ansvar for den regionale kompetansepolitikken, og koordinerer gjennom denne rollen kompetanserettet arbeid for å skape attraktive regioner og styrket vekstkraft. En brikke i dette er vårt initiativ for å få etablert et regionalt kompetanseforum for Innlandet. Kompetanseforum er et forpliktende samarbeid for å skape en bedre balanse mellom tilbud om og etterspørsel etter kompetanse og arbeidskraft i Innlandet. Medlemmer i forumet vil naturlig være LO, NHO, NAV, Helse Sør-Øst, Fagskolen Innlandet og universitetets- og høgskolesektoren. En viktig oppgave vil være er å utarbeide en felles regional plan for kompetanse og arbeidskraft.

Området deltar i nasjonalt fylkesnettverk for regional kompetansepolitikk, og har våren 2020 samordnet møter og aktiviteter i nettverkets arbeid med nasjonale krisepakker knyttet til koronasituasjonen.

Bidra til utvikling av gode og relevante kompetansetilbud i Innlandet

Fylkeskommunen bidrar til gjennomføring av videregående opplæring, fagskoleutdanning og desentrale høgskolestudier i alle regioner i Innlandet. Tilbudene for voksne er fleksible og tilpasses individets ønsker og lokalsamfunnets behov. Kvantitative størrelser knyttet til gjennomføring rapporteres i tilstandsrapporten for videregående opplæring høsten 2020, samt i tertialrapport 2/20.

2.1.2 God kvalitet og høy gjennomføring i videregående opplæring

Elevene skal i størst mulig grad få realisert sitt læringspotensial

Fylkeskommunen bidrar til at alle elever, lærlinger og lærekandidater får et opplæringstilbud der de opplever mestring og utvikling gjennom godt tilpasset opplæring og sosial tilhørighet. Skolene arbeider systematisk med dette blant annet gjennom elevtjenesten og IKO-arbeidet (identifisering,

kartlegging og oppfølging) for å følge opp elevene tett. Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT) bidrar også systemrettet i skolenes pedagogiske utviklingsarbeid.

Situasjonen knyttet til Covid-19 viruset har gjort arbeidet med å realisere elevenes læringspotensial utfordrende i 1. tertial. Følgene av at undervisningen har blitt lagt om til i stor grad å være digital vil komme nærmere frem i forbindelse med utarbeidelse av tilstandsrapporten for videregående opplæring. Denne utarbeides på bakgrunn av elevresultatene for skoleåret 2019/2020, og fremlegges for fylkestinget høsten 2020.

Øke andel elever som fullfører og består videregående opplæring

Det er et pågående og omfattende kvalitets- og utviklingsarbeid som drives i samarbeid med skolene, for å bidra til å opprettholde og øke andelen som fullfører og består videregående opplæring. Det vil bli rapportert mer inngående om dette til fylkestinget i forbindelse med tilstandsrapporten for videregående opplæring som legges frem høsten 2020, på bakgrunn av elevresultatene for skoleåret 2019/2020.

Øke andel elever på Vg2 med direkte overgang til neste trinn i utdanningsløpet

Dette delmålet er basert på overgangen fra Vg2 yrkesfag til lærekontrakt eller påbygning for generell studiekompetanse. Måloppnåelsen vil bli analysert og gjort rede for til fylkestinget i tilstandsrapporten for videregående opplæring for skoleåret 2019/2020.

2.2 Tannhelse

2.2.1 Fremme god tannhelse i befolkningen

God kvalitet i tannhelsetjenesten

Tannhelsetjenesten i Innlandet hadde i all beskjedenhet landets beste tannhelse i 2019. 39 % av 18-åringene hadde null hull (35 % i Oppland og 43 % i Hedmark).

Ambisjonen for 2020 er å realisere strategiplan for tannhelse med mer fokus på pasientgrupper som fortsatt har avvikende tannhelse (fengsel, rus, enkelte grupper innvandrere, barn med vanskelige oppvekstvilkår, TOO). Sosialulikhetscore indikerer videre at det er lav ulikhet innen tannhelse for gruppen under 18 år i Innlandet. Strategiplanen har hensyntatt at det skal være forsterket fokus på forebygging og et våkent blikk på endringer i samfunnet.

Pandemien er en slik plutselig endring som stiller høye krav til omstillingsevne i tannhelsetjenesten.

Tannhelsetjenesten i Innlandet har raskt lagt om driften, tilpasset seg myndighetenes smittevernregler og etablert klinikk for covid-19 pasienter på Lillehammer og Hamar.

Avhengig av hvor raskt tannhelsetjenesten kan åpne for ordinær praksis igjen, påvirkes evnen til å få kontroll over etterslep av planlagte pasientinnkallinger.

Fornøyde brukere av tannhelsetjenesten

Data ikke tilgjengelig nå. Årlig brukerundersøkelse gjennomføres i oktober/november, og resultatet fremkommer i årsberetningen for 2020.

2.3 Kultur

2.3.1 Et kulturliv med kunnskap, engasjement og aktivitetsglede

Bibliotek skal være arena for demokrati og dannelse, og leselyst og leseglede i lokalsamfunnet

Fylkesbibliotekets viktigste oppgaver i 1. tertial har vært å sørge for god informasjon, kommunikasjon og kontakt med fylkets 46 folkebibliotek og 28 skolebibliotek i videregående skoler, samt tilrettelegge for tilgang til og bruk av digitale bibliotekstjenester. I den sammenheng utviklet fylkesbiblioteket en helt ny ressurside som er åpen for alle.

Det er også arbeidet med:

- Den nye e-bok appen "BookBites" er introdusert for alle kommunene i innlandet.
- Årets "Boklek" startet opp 2. mars for alle skolestarterne i Innlandet.
- Fylkeskommunen har vært samarbeidspartner i forbindelse med 100-årsjubileene til Kjell Aukrust og Anne-Cath. Vestly.
- Fylkesbiblioteket har jobbet med å få til en felles avtale om transportordning av bøker for Innlandet.

Den kulturelle skolesekken i Innlandet skal åpne dører til kunsten og fremtiden for alle elever i fylket

Den kulturelle skolesekken (DKS) i Innlandet blir i 2020 administrert av stiftelsen Turneorganisasjonen (for Hedmark) og av fylkeskommunens kulturavdeling (for Oppland). Fra 2021 blir DKS administrert fra fylkeskommunens kulturavdeling. På grunn av koronasituasjonen er de fleste DKS-besøk på skolene blitt avlyst fra medio mars, selv om noen av produksjonene er blitt tilbudt digitalt. Hvordan DKS-tilbudet blir for elevene etter sommerferien avhenger av videre smitteverntiltak.

En attraktiv region å bo og arbeide i for profesjonelle kunstnere og kulturarbeidere

Utviklingsmidler til kunst- og kulturprosjekt og støtte til kunstnerresidenser er tildelt for 2020. Det samme gjelder festivalstøtte. Fylkeskommunen har valgt å betale ut 90 % av tilskuddet uten direkte gjennomføringskrav med bakgrunn i koronasituasjon. Fire stipend til etablerte kunstnere er tildelt. Fylkestinget har vedtatt retningslinjer for kunst i fylkeskommunale bygg og uterom i Innlandet fylkeskommune.

Det har vært jobbet med etableringen av Musikk i Innlandet og Elverum, Gjøvik og Nord-Aurdal ønsker alle å være vertskommune for ordningen.

Dansekompagniet Frikar ble tildelt 2 mill. kroner i støtte av Oppland fylkeskommune i 2019 for å etablere et nasjonalt dansekompagni. Det er nå søkt om statsstøtte for 2020 og forhandlinger pågår.

Etablering av nettverk for dansemiljø i hele Innlandet og et nettverk mellom fire kunstlåver er igangsatt.

Det er gitt støtte til utarbeiding av en masterplan for Animation Farm/Trollfilm for utvidelse av eksisterende filmstudioer på Dovre, som skal på å skape flere kunstnerarbeidsplasser i distriktene

Godt tilrettelagte arenaer for talentutvikling, aktivitet og verdifulle kulturelle møter

Innlandet fylkeskommune starter opp prosjektet med bygging av en dagsturhytte i hver kommune på et utvalgt turmål innen 2025. I denne forbindelse har Sparebankstiftelsene Hedmark og DNB innvilget tilsagn på totalt 14,3 mill. kroner.

Inkluderende og mangfoldig aktivitetstilbud

Det er behandlet 69 søknader om støtte til friluftaktivitet og det er fordelt totalt 2,5 mill. kroner til 51 av søknadene.

En innovativ og bærekraftig anleggs- og arrangementsutvikling for økt fysisk aktivitet

Det er behandlet 390 søknader om spillemidler til anlegg for idrett og friluftsliv og 89, 5 % er godkjent. Staten har i år kommet med egne føringer for prioritering av søknaden grunnet koronasituasjonen. Innen arrangementsutvikling er det mottatt 40 søknader og 30 av disse er foreslått prioritert for tilskudd. Det er ca. 1,3 mill. kroner til fordeling.

2.3.2 Ivareta kulturarven for identitet, opplevelser og verdiskaping

God kunnskap om regionens historie og arkiver

Digitaliseringen innen offentlig sektor påvirker kravet til kompetanse og omstillingsevne og har betydning for organiseringen av arkivfeltet. Utfordringene med å bevare og tilgjengeliggjøre arkivene som avsluttes for Hedmark og Oppland fylkeskommuner er store. Arbeidet ble påbegynt i 1. tertial, men vil ta flere måneder å fullføre. Arkivutredningen som skulle legges fram i mars er forsinket som følge av nedstengingen av fylkeskommunen.

Det arbeides for utvidelse av nåværende lokaler i Fakkeltgården og det digitale sikringsmagasinet utvides i løpet av året. Koronasituasjonen har ført til stengt lesesal for forskere.

Kulturarven forvaltes som en ikke-fornybar ressurs for bred verdiskaping og for en bærekraftig samfunnsutvikling i Innlandet

Søknader om tilskudd til fredet- og verneverdig bebyggelse er behandlet i kulturutvalg og FU. Tildeling fra Riksantikvaren er 22,5 mill. kroner for 2020.

Kunnskapsbasert utviklingsarbeid, god veiledning ovenfor kommuner, eiere og organisasjoner og vektlegging av informasjon og formidling av kulturminneverdier ligger til grunn for satsingen på prosjektene "Kulturminneplaner i kommunene (KIK)", "Kulturlandskap av nasjonal interesse (KULA)" og de arkeologiske skjøtelses- og formidlingsprosjektene BARK og BERG, alle initiert av Riksantikvaren. Blant årets større BARK-prosjekt er tilretteleggingen og formidlingen av kulturmiljøet Høgkleiva i Ringebu kommune. Et annet større BARK-prosjekt er oppgradering av tilrettelegging av det store Gardbergfeltet i Vestre Slidre.

Forvaltning av klosteranlegg, kirkesteder, byanlegg, borger og festningsanlegg fra middelalderen er overført til fylkeskommunen. Fylkeskommunen har satt i gang arbeid i forhold til sikringstiltak på Mjøskastellet på Steinsholmen.

Ta en sentral rolle i arbeidet med klimautfordringer på det nasjonale og internasjonale natur- og kulturarvsfeltet

Det brearkeologiske sikringsprogrammet videreføres, med mål om å opprettholde en høy nasjonal og internasjonal posisjon.

Prosjektet "Bevar bygg - Bevar klima" følger opp fylkeskommunens klimamål. Måten bygningsarven ivaretas på er vesentlig for klimafotavtrykket i Innlandet. Fylkeskommunen har fått innvilget en søknad hos Miljødirektoratet om et delprosjekt innenfor feltet klimatilpasning.

Innbyggere og organisasjoner i Innlandet engasjerer seg i mangfoldet av kulturarvsuttrykk

Veiledning ovenfor kommuner, eiere og organisasjoner og vektlegging av informasjon og formidling av kulturminneverdier en viktig satsing for kulturminnevernet i Innlandet.

Fylkeskommunen har fått 0,5 mill. kroner for arbeid med å heve kulturminnekompetansen i kommunene og til oppfølging og veiledning i planarbeidet. Kulturarv har i år arrangert kurs i sortering av materialer, samt legging av skifertak.

2.4 Fylkesveger

2.4.1 God fremkommelighet og høy sikkerhet i trafikken

Redusere forfallet på fylkesvegnettet og gjøre det bedre rustet for klimaendringer

Stikkrenneutskiftninger, grøfterensnk og dekkelegging gjennomføres i henhold til handlingsprogram og plan for dekkelegging. Fylkeskommunen stiller krav til gjennomføringsmetode for andre som jobber på og langs fylkesvegnettet vårt. Dette kan gjelde metode for å sikre vegens standard ved å stille krav til gravemetode og istandsetting av andre ledningseiere mm. Vegnettet som blir rustet opp, blir i stand til å håndtere større vannmengder som følge av klimaendringene uten at vegnettet blir dårligere.

Beredskapsplanlegging for vårfloem er påbegynt og er nærmere beskrevet under kap. 2.8, delmålet «Fylkeskommunen skal være godt forberedt på å håndtere uønskede hendelser».

En stor del av vedlikeholdsbudsjettet benyttes til å gjøre vegnettet bedre rustet for klimaendringer gjennom dreneringstiltak og dekkevedlikehold. Vedlikeholdskontraktene startet opp etter påske, slik at mer utfyllende rapporter kan gis ifm rapporteringen til 2. tertial.

Være pådriver for å redusere klimaavtrykket fra samferdselssektoren

Det er innført ulike klimakrav i kontrakter som er inngått med entreprenører som skal arbeide med fylkesvegene, for eksempel krav til økt gjenbruk av asfalt, lavtemperatur-asfalt og klimautslippsreducerende motorer på kjøretøy. Fylkeskommunen kartlegger ytterligere klimareducerende tiltak, og det vil bli definert flere krav for implementering i kommende veikontrakter eller for utslippsfri drosjenæring og busstransport.

Fylkeskommunen arbeider videre med definering av klimamål og tiltak i planer som handlingsprogram for fylkesveier, ATP-prosjekter og inn mot NTP, der det legges vekt på klimavennlige valg.

Være pådriver i trafiksikkerhetsarbeidet

Fylkeskommunen jobber med trafiksikkerhetsarbeid i planer, gjennomføring av drifts- og investeringskontrakter, samt gjennom fylkets trafiksikkerhetsutvalg. Det er gjennomført brøyting og strøing av vegnettet som forebyggende mht friksjon og det gjennomføres rekkverksoppsetting/utskifting samt vegmerking og rumlefelt som forebyggende tiltak.

Videre satses det på vedlikehold av eksisterende vegnett, bygging av ny veg, kollektivtiltak som tilrettelegging av gang- og sykkelveger og et godt kollektivtilbud.

Det vil i 2020 bli reparert og erstattet vegmerking for ca. 30 mill. kroner i 2020.

Sikre god framkommelighet for alle trafikantgrupper

I gjennomføringen av eksisterende handlingsprogram og fram mot nytt handlingsprogram legges det vekt på å ruste vegnettet til å håndtere og sikre framkommelighet for gående, syklende,

kollektivreisende, tømmertransport mm. Arbeidet med sikkerhet og beredskap er også med på å sikre framkommelig når det er hendelser på veg som medfører at veger må stenge el annet.

I by og bynære strøk har vinterdriften fungert godt. Gang- og sykkelveier blir i all hovedsak brøytet før arbeidsdag og skoledag starter. Samtidig har det vært en krevende vinter, med mange fryse- og tinesykluser og tidvis kraftige snøfall. Venabygdsfjellet, mellom Gudbrandsdalen og Østerdalen, har vært stengt flere ganger denne vinteren på grunn av værhendelser. Dette påvirker framkommeligheten for tungtransport, persontransport og nødetater.

Randsfjordferga har vært i normal drift i 1. tertial, samtidig som prosjektet med ny elektrisk ferge følger framdriftsplanen.

Midler til TT-kortbrukere er fordelt. Fylkeskommunen har også blitt tildelt statlige midler til blinde/svaksynte og rullestolbrukere.

Fylkets trafikksikkerhetsutvalg (FTU) opprettet og operativt. Ulykkesmarkering for drepte og hardt skadde i Hedmark og Oppland i 2019 ble gjennomført i Moelv 6. januar.

2.5 Kollektivtransport

2.5.1 Moderne, klimavennlig og pålitelig kollektivtilbud

Øke antallet kollektivreisende

Det blir svært vanskelig å nå målet om flere kollektivreisende i 2020. Antallet ordinære reisende i perioden 1.1 - 8.3 var på samme nivå som i 2019. I koronaperioden fra 9.3 - 30.4 har vi en nedgang i antall reisende på ca. 650 000 eller 71 %. Dette er basert på manuelle tellinger i perioden.

Før koronasituasjonen oppstod og smitteverntiltakene ble iverksatt fra myndighetene ble det jobbet mye med å forberede ulike salgs- og markedsaktiviteter som skulle iverksettes utover senvinteren og resten av året for å øke antallet kollektivreisende.

Smitteverntiltakene som trådte i kraft påvirket kollektivtransporttilbudet vesentlig. Kollektivtransporttilbudet skulle opprettholdes med et visst nivå, slik at blant andre folk med kritiske samfunnsfunksjoner kunne komme seg til og fra jobb. Folk ble oppfordret til å unngå reiser som ikke var strengt nødvendig og unngå offentlig transport hvis man kan.

Med et redusert rutetilbud som helst ikke skulle brukes har det ikke vært mulig å gjennomføre planlagte aktiviteter i første tertial. Fokuset har i stedet vært på å håndtere koronasituasjonen og planlegge markedsaktiviteter for å få folk til å gjenoppta sine tidligere reisevaner når samfunnet normaliseres. Dette er en felles utfordring myndighetene og aktørene i kollektivtransportsektoren må samarbeide om fremover.

Et godt og tilpasset kollektivtilbud

Det gjennomføres en ruteanalyse for å vurdere dagens tilbud. Kontrakt på kollektivkjøring for Lillehammer og Gudbrandsdalen skal inngås ila mai, og det samarbeides godt med andre aktører om helhetlige rute- og billettordninger/billettsamarbeid.

Det er inngått samarbeidsavtale med SJ Norge AS om rute- og billettsamarbeid på Rørosbanen og Dovrebanen. Det er også gjennomført møter med Jernbanedirektoratet om billettsamarbeid på Gjøvikbanen og strekningen Tangen - Moelv (Lillehammer).

Planlegging og forberedelse av oppstart av nytt rutetilbud i Hamarregionen fra 1. juli har også vært en prioritert oppgave i 1. tertial.

Gode samhandlingsarenaer for utvikling av mobilitetsløsninger

Det er et utstrakt samarbeid med flere aktører for å utvikle og legge til rette for smart transport og gode digitale løsninger innen kollektiv.

I tillegg har det vært stor aktivitet med erfaringsutvekslinger i ulike komiteer og forum i regi av Kollektivtrafikkforeningen. Spesielt under koronasituasjonen har foreningen hatt en viktig og koordinerende rolle på tvers av fylkeskommunene/administrasjonsselskapene opp mot sentrale myndigheter, KS og NHO Transport.

Det jobbes også med utvikling av mobilitetsløsninger gjennom deltagelse i prosjektene Smart Transport i Distrikt, Stronger Combined og Response.

2.6 Næringsutvikling og internasjonalt samarbeid

Fylkeskommunen har i første tertial 2020 hatt stort fokus på utvikling av søkbare ordninger (utlysningstekst og økonomisk ramme) og å få utarbeidet en krisepakke for næringslivet i forbindelse med Korona-epidemien.

Fylkeskommunen har utarbeidet en krisepakke rettet mot næringslivet på totalt 37,5 mill. kroner i forbindelse med koronasituasjonen. Det er forsøkt å få satt disse midlene i «arbeid» så raskt som det har vært mulig innenfor administrative og politiske rammer.

2.6.1 Økt verdiskaping, høy omstillingsevne og flere bærekraftige arbeidsplasser

Vekstkraftige regioner i hele fylket

For å oppnå vekst i næringslivet ute i regionene er man avhengig av at det finnes et tilpasset hjelpeapparat knyttet til etablering og vekst i bedrifter. Fylkeskommunen har gjennom oppdragsgiveransvaret for næringshager, kunnskapsparke og Innovasjon Norge sørget for at det er et godt apparat på plass.

Fylkeskommunen har også ansvar for etablereropplæring i fylket. Denne har nå blitt evaluert og det sees på nye løsninger.

I forbindelse med Koronakrisen har fylkeskommunen bidratt til at hjelpeapparatet har vært i stand til å hjelpe bedrifter i krise. Koronakrisa, fylkeskommunens krisepakke samt ordinær utlysning av næringsutviklingsmidler har medført at fylkeskommunen har mottatt 220 søknader (ikke medregnet Grønn framtid) til behandling ved utgangen av 1. tertial. Det er omsøkt prosjekter for nesten 90 millioner kroner. Fylkeskommunen har også gitt ekstra bidrag til reiselivsdestinasjoner (fra tiltakspakka) som er viktige aktører i alle våre regioner.

Fylkeskommunen overtok ansvaret for tildeling av statlige bredbåndsmidler fra nyttår og nødvendige avklaringer mot nasjonal bredbåndsmiddehøhet kom på plass i slutten av april. En har parallelt jobbet gjennom våren med tilrettelegging for prosjektutvikling i kommunene, gjennom bred dialog med alle aktuelle parter.

Innovative næringsmiljø med tilgang til relevant kompetanse

Fra nyttår fikk fylkeskommunen ansvar for ordningen "Bedriftsintern opplæring", som skal sikre næringslivet relevant kompetanse. I forbindelse med koronakrisen har denne ordningen blitt styrket og tilsvarende sterkt etterspurt, og vil være et viktig bidrag for mange bedrifter til å komme bedre ut av krisa.

Ved utviklingen av tiltakspakkene knyttet til Korona, ble det derfor satset spesielt på klynger og nettverk.

Det har i 1. tertial vært jobbet med å få på plass et innovasjonsforum for innlandet hvor håpet er at det kan være et forum i arbeidet med å finne fram til riktig kompetanse for næringslivet.

Tett samarbeid mellom FoU-miljøer, næringsliv og offentlige aktører

Samhandling mellom FoU-miljøer, næringsliv og offentlige aktører legger grunnlaget for nettverk og arenaer som formidler ideer og kunnskap som anvendes i innovasjonsprosesser, både i det offentlige og i næringslivet.

Fylkeskommunen har særlig to verktøy for å styrke FoU-arbeidet i fylket; gjennom Regionale forskningsfond og FORREGION. Begge verktøyene har lyktes bra og man ser en stigende etterspørsel etter forskningsmiljø som kan ta oppdrag for bedrifter i Innlandet. Søknadene blir flere og bedre. For RFF Innlandet ser en at det er for lite midler i forhold til behov og etterspørsel.

Fylkeskommunen samarbeider også med FoU-miljøer i Innlandet med prosjekt. Både innenfor cyber, bioøkonomi og reiseliv er det samarbeid mellom Innlandet fylkeskommune og NTNU og HINN.

2.6.2 Et mer internasjonalt rettet nærings- og samfunnsliv

Økt innovasjonsevne, konkurranse- og bærekraft gjennom internasjonalt samarbeid

Deltakelse i EUs programmer bidrar til å koble næringsliv, forsknings- og utdanningsinstitusjoner, fylkeskommunen og kommuner opp mot Europa og er viktig for samfunns- og tjenesteutviklingen lokalt og regionalt.

Her omtales tre utvalgte prosjekter innen EUs forskningsprogram (Horisont 2020) og Interreg Sverige-Norge programmet:

PHUSICOS

Innlandet fylkeskommune deltar i Horisont2020-prosjektet PHUSICOS. I PHUSICOS-prosjektet vurderes naturbaserte («grønne») løsninger for flomsikring. En ser også på muligheten for finansiering av utprøving av VR for å heve kompetansen rundt naturbaserte løsninger.

Bioeconomy Region

Satsingen «The Bioeconomy Region» er et Interreg Sverige-Norge prosjekt og hvor Innlandet fylkeskommune er prosjektpartner sammen med blant andre Region Värmland og Viken fylkeskommune. Satsingen «The Bioeconomy Region» skal utvikle Indre Skandinavia til én region med samlet sett de beste forutsetningene for omstilling og vekst hos små og mellomstore bedrifter med utgangspunkt i trebaserte råvarer.

SITE – en bærekraftig verdensdestinasjon

I satsingen SITE (Sälen-Idre-Trysil-Engerdal) samarbeider kommunene, reiselivsorganisasjonene og næringslivet om å utvikle regionen som én bærekraftig verdensdestinasjon. SITE har vært av stor betydning for etableringen av flyplassen i regionen – Scandinavian Mountains Airport. Målene å løfte SITE-kommunene som én attraktiv og spennende destinasjon gjennom arbeid med bærekraft, internasjonale markeder og kompetanseutvikling. Prosjektperioden er fra 01.01.2020-30.09.2022. Oppstartkonferanse med en rundreise i regionen er utsatt pga. Korona-situasjonen.

Videreutvikle en bred kontaktflate gjennom deltakelse i internasjonale organisasjoner

Internasjonal handel av varer og tjenester utgjør en stor andel av Norges verdiskaping. Innlandet er med sine eksportbedrifter avhengig av en åpen og regelstyrt internasjonal økonomi. Disse bedriftene sysselsetter 19 000 mennesker og eksporterer for 27 mrd. kroner årlig.

Innlandet har et omfattende engasjement i nordiske, europeiske og internasjonale organisasjoner og nettverk. Samarbeidet skal bidra til et trygt, fritt, bærekraftig og økonomisk sterkt Europa der land, byer og regioner tar felles ansvar for felles utfordringer.

Norge og Sverige er hverandres viktigste handelspartnere og Värmland er den av Sveriges regioner hvor nærheten til Norge betyr mest. Spesielt for Västra Värmland er grensependling og grensehandel viktig for økonomi og samfunnsliv. Värmland har en av Europas sterkeste skogindustrielle næringsklynger. Det politiske samarbeidsklimaet er godt og arbeidet med å revidere samarbeidsavtalen er startet opp.

Norge har gjennom EØS-avtalen mulighet til å delta i en rekke av EUs sektorprogrammer som nå er under utarbeidelse for årene 2021-2027. Regjeringen har besluttet at Norge ønsker å delta også i den kommende perioden, der Interreg Sverige-Norge er en særlig viktig samhandlingsarena for Innlandet.

Også Østlandsamarbeidet spiller en rolle som kontaktflate mot det internasjonale arbeidet. Etter en reorganisering er fylkesordfører Even Aleksander Hagen valgt som øverste politiske leder i samarbeidet. Anne-Marte Kolbjørnshus leder organisasjonens Europaforum.

2.7 Samfunn, plan og miljø

Fylkeskommunen skal som samfunnsutvikler arbeide for å etablere en samlet og akseptert forståelse for hovedutfordringene regionen står overfor som grunnlag for fremtidig utvikling.

2.7.1 God klimatilpasning og reduserte klimautslipp

Arbeid for at Innlandet blir klimanøytralt innen 2030

Fylkeskommunen har mål om at virksomheten blir fossilfri innen 2025. Det vil bli levert klimaregnskap for Innlandet og tiltak for fossilfri fylkeskommunal virksomhet i juni 2020.

Fylkeskommunen følger opp gjennom deltakelse i prosjektgrupper og planprosesser med oppfølging av regionale målsettinger om klimagassreduksjon. Gjennom faglig veiledning overfor kommunene i deres planlegging omkring tema samordnet bolig- areal og transportplanlegging, vil dette perspektivet være sentralt.

Gjeldende klimahandlingsplan (inkl. prosjektet Bevar Bygg – Bevar Klima og kartleggingsrapport for Biogassnettverk Innlandet) følges opp. Det er iverksatt oppfølging av vedtakspunkter fra FT i desember som angår klima, deriblant plan for et fossilfritt Innland i 2025 og arbeid med klimavennlige innkjøp. Det arbeides også med å opprette klimapartnere i Innlandet.

2.7.2 God samhandling om samfunnsutviklingen i Innlandet

Sikre samhandling og tverrfaglighet internt i fylkeskommunen og i Innlandet

Etter sammenslåingen arbeides det kontinuerlig med å skape gode relasjoner og arenaer for samhandling.

På folkehelseområdet er det etablert gode nettverk internt og eksternt. På folkehelseområdet er fylkeskommunen pådrivere og støtte for kommuner, og har et godt fungerende regionalt partnerskap.

Arbeid med portalen www.innlandsstatistikk.no er en del av arbeidet for å forsterke samfunnsutviklerollen. Det er startet et internt forprosjekt knyttet til Innlandsstatistikk med det mål å få et samarbeid i Innlandet knyttet til å publisere tall og analyse for hele regionen.

Bærekraftig samfunnsutvikling basert på regionale fortrinn

Regional planstrategi for Innlandet.

Det er arrangert faglige samlinger knyttet til dette arbeidet med, og det skal arrangeres webinarer med planleggere og administrative ledere i kommunene. Det er opprettet flere tverrfaglige arbeidsgrupper som har samarbeidet om kunnskapsgrunnlaget og innspill til selve strategien. Det er videre et tverrfaglig samarbeid om statusoversikt over dagens regionale planer, strategier og handlingsplaner. Det har vært gjennomført en god prosess med Innlandsstrategien, men grunnet koronakrisen har høringsperioden blitt forlenget og målet er sluttbehandling september 2020. Kunnskapsgrunnlaget vil bli revidert som følge av endrede forutsetninger i forbindelse med koronasituasjonen.

FNs bærekraftsmål

Det jobbes med å oppdatere status på, og aktualitet av FNs bærekraftsmål i Innlandet. Arbeidet er viktig for Innlandsstrategien, for arbeidet med de regionale planene og for å knytte relevante bærekraftsmål inn i virksomhetsstyringen for Innlandet fylkeskommune.

Fylkeskommunen skal være en god og nyttig samarbeidsaktør

Fylkeskommune etterstreber å være en god samarbeidsaktør, slik at fylkeskommunen kan bidra til å

- Gi strategisk retning til samfunnsutviklingen
- Mobilisere privat sektor, kulturliv og lokalsamfunn
- Samordne, koordinere offentlig sektor og virkemiddelbruk

Det arbeides med å opparbeide og formidle kompetanse som kommuner og andre samarbeidsaktører har nytte av. I dagens situasjon har det vært særlig fokus på å legge ut relevant statistikk knyttet til Koronasituasjonen på internett.

Andre oppgaver:

- utarbeidet et kunnskapsgrunnlag i samarbeid med andre som kan brukes i kommuneplanlegging mm.
- utarbeide en overordnet samarbeidsavtale med NAV Innlandet
- jevnlig møter med regionrådgivere/daglige ledere, og koordinerer samarbeidet med regionrådene.
- bistand og veiledning til kommunene ift vannforvaltning og tiltak i vassdrag

Sikre oppfølging av planstrategi og regionale planer med handlingsprogram

Fylkeskommunen har som regional utviklingsaktør prioritert oppfølgingen av de regionale planene i 2020 på bakgrunn av handlingsprogram. Arbeidet har vært krevende på grunn av sammenslåingsprosessen. Det er igangsatt arbeidet er med statuskartlegging av dagens regionale planer, strategier og handlingsplaner. Videre arbeid med igangsetting av arbeidsprosesser med nye

regionale planer samt revisjon/harmonisering av dagens planer starter etter Innlandsstrategiens sluttbehandling. Under er kort omtale av noen av planene.

Regional plan for Gudbrandsdalslågen hvor mange av tiltakene finansieres av avsatte statlige midler. Fylkeskommunen vil også følge opp dette arbeidet på bakgrunn av handlingsprogrammet i samarbeid med involverte partnere i 2020, og gjennom EU-prosjektet Phusicos. Det er imidlertid begrenset med progresjon i handlingsprogrammet, noe som hovedsakelig skyldes begrensede administrative ressurser.

Regional plan for attraktive byer og tettsteder følges opp i utviklingsarbeid og kompetansetiltak knyttet til dette feltet og oppfølging av handlingsprogram i 2020.

Regional plan for folkehelse ble i 2018 fulgt opp med en ny folkehelse- og levekårsundersøkelse. Data fra undersøkelsen blir blant annet benyttet som en del av kunnskapsgrunnlaget i arbeidet med regional planstrategi for Innlandet 2020– 2023. I 2020 er arbeidet med program for folkehelse i kommunene prioritert satsingsområde.

Hovedformålet med de regionale planene for villrein er å komme fram til en langsiktig og helhetlig strategi for forvaltningen av et prioritert fjellområde som er spesielt viktig for villreinens framtid i Norge. Planene skal i tillegg til å ivareta villreinens leveområde også avklare rammer og muligheter for bærekraftig verdiskaping og næringsutvikling i området og samordne hensynet til forsvarlig villreinforvaltning og lokalsamfunnenes behov for utvikling.

Oppfølging av handlingsprogram har vært noe mangelfull i 2020 grunnet bemanningssituasjonen. Det vil nå bli tilført ressurser til dette arbeidet.

Oppfølging av regionale planer for vannforvaltning ved innspill i plansaker som berører vann og er i tilknytning til vann. Koordinator i vannområde Glomma/Grensevasdragene jobber rettet mot kommuner og andre aktører for iverksetting og gjennomføring av tiltak i henhold til vedtatt tiltaksprogram. Kapasitet til dette arbeidet (egentlig en 100% stilling) er begrenset etter sammenslåing pga tilgjengelige ressurser.

Oppfølging av klimahandlingsplan knyttet til gjeldende Energi- og klimaplan for Oppland. Preget av uoversiktige økonomiske forhold og uklare ansvarsforhold etter fylkessammenslåing

Inkluderende regioner med god livskvalitet

I vår dialog med kommunene er det viktig å bidra til å styrke alle innbyggeres medvirkning og deltakelse i ulike prosesser, stimulere til å utvikle gode lokalsamfunn som bidrar til helhetlige helsefremmende miljø. Dialog omkring god arkitektur og oppfordring om å bidra til kvalitet i utviklingen av byer og tettsteder er vesentlig i vår samhandling med kommunene.

Tilrettelegging for alle er videre et viktig plantema og innebærer fokus på å utvikle aldersvennlige samfunn gjennom universell utforming og god sosial infrastruktur. Ivaretagelse av nasjonale minoriteter i planleggingen vil også være et viktig område for fylkeskommunen å arbeide for. Når det gjelder nye oppgaver på integreringsfeltet vil kontaktnett og areaer for dialog være viktig for måloppnåelsen i tillegg til ev. tilskuddsmidler.

På folkehelseområdet arbeides det både i planarbeidet og konkret med folkehelseprogrammet, hvor bl.a. tilskuddsmidler fordeles til deltakende kommuner. Videre fordeles tilskudd til kommuner i Innlandet for etablering og utvikling av frisklivs-, lærings- og mestringstilbud 2020.

2.8 Administrasjon og fellestjenester

2.8.1 En effektiv, tillitsskapende og utviklingsorientert organisasjon

God ledelse og aktivt medarbeiderskap

Det har vært en utfordrende start på den nye organisasjonen. Fylkeskommunen har både vært spredt geografisk og har måttet legge om måtene vi arbeider på pga. pandemien. Organisasjonsbyggingen vil gå over i en annen fase når samlokaliseringen blir iverksatt, og dette vil gi helt andre muligheter for å oppnå ønskede resultater på dette området enn de rammeforutsetningene vi har hatt til nå.

Sykefravær

Innlandet fylkeskommune hadde i 1. tertial et sykefravær på 6 %, fordelt med 7,4 % for kvinner og 4 % for menn. Sykefravær 1. tertial 2019 for Hedmark og Oppland fylkeskommuner viste henholdsvis 5,7 % og 7,2 %. For Hedmark var måleperioden satt til kvartal i 2019 da sykefraværet for april ikke var klart på måletidspunktet. Sykefraværet ligger generelt sett noe høyere i vintermånedene.

Kultur for ledelse og medarbeiderskap

Kultur for ledelse og medarbeiderskap er vedtatt for Innlandet fylkeskommune. Dette danner basis for flere elementer innen organisasjons-, medarbeiderskaps- og ledelsesutvikling. Program for medarbeiderskap er under utarbeidelse og vil gjennomføres med oppstart høsten 2020.

Hjemmekontor

De fleste ansatte har jobbet hjemmefra i denne perioden og dette har bydd på noen utfordringer knyttet til samarbeid, kulturbygging i ny organisasjon mv. Likevel oppleves det at fylkeskommunen leverer godt hjemmefra også. Nye områder for digital læring og samhandling har åpnet seg med bruk av nye verktøy/plattformer, som f. eks «Teams».

Internkommunikasjon

Arbeidet med "Strategi for internkommunikasjon" er godt i gang og følger oppsatt tidsplan.

Beholde, utvikle og rekruttere riktig kompetanse

Antall ansatte og turnover

I 2018 ble det vedtatt at ingen ansatte skulle sies opp som følge av sammenslåingen. Det ble og er allikevel forventet at administrasjonen effektiviserer driften og tar ut stordriftsfordeler av sammenslåingen. Derfor ble det innført kontroll med tilsetninger i omstillingsperioden, med effekt fram mot 2020. I fylkesbudsjettet er det lagt til grunn tre prosent årlig reduksjon i antall ansatte for årene 2020 til 2023. Dette vil skje ved at en er forsiktig med nyansettelser når noen slutter.

I Hedmark og Oppland var det pr. 31.12.19 totalt 3 924 ansatte, fordelt på 1 955 i Oppland og 1 969 i Hedmark. Pr. 23.04.20 er det totalt 4 050 ansatte, dvs. 126 flere. I disse månedene er det ansatt drøyt 200 personer, hvorav nesten 160 er overført fra tidligere Statens vegvesen, og i samme periode har om lag 80 ansatte sluttet. Dette indikerer at Innlandet fylkeskommune allerede er i ferd med å ta ut effektivisering i form av færre ansatte.

Utlyste stillinger og søkere

Det er totalt utlyst 236 stillinger i 1. tertial, hvorav 223 er eksterne utlysninger. Antall søkere pr utlyst stilling er i gjennomsnitt henholdsvis 14 og 1,6 fordelt på eksterne og interne utlysninger. 2 stillinger er lyst ut 2 ganger. Av de 236 utlyste stillingene er 162 (3) stillinger utlyst på de videregående skolene, 42 (2) på tannhelse og 32 (8) i sentraladministrasjonen (interne utlysninger i parentes).

Det er startet utarbeidelse av «onboardingsprogram» for Innlandet fylkeskommune. Utviklingsaktiviteter i form av medarbeiderskaps- og ledelsesutvikling, og utvikling av felles kultur i organisasjonen vil bidra både til å rekruttere, utvikle og beholde kompetanse.

Turnover tannleger

Ved utgangen av 1. tertial var 11 av 85 tannlegestillinger ubesatt. 10 av disse er i region Oppland og 1 i region Hedmark. I de fleste av disse sakene er det nå prosess på å forsøke få rekruttert inn nye tannleger. Den største utfordringen tilknyttet rekruttering er å få besatt stillinger i nordfylket (Gudbrandsdalen/Nord-Østerdal og Valdres). Nyutdannede tannleger ønsker tilgang på større fagmiljøer enn det som kan tilbys i på enkelte klinikker i Innlandet. Det jobbes med mulige tiltak for å bedre situasjonen.

Høy digital modenhet i organisasjonen

Innføring av Office 365 for sentraladministrasjonen har fått et stort løft av Korona-situasjonen med dertil høy bruk av digitale verktøy. Organisasjonen har utviklet en betydelig større modenhet gjennom 1. tertial. Oppgaveløsning, møtevirksomhet og informasjonsdeling innen de fleste avdelinger har blitt løst digitalt, med gode resultater.

Synliggjøre fylkeskommunen som regional utviklingsaktør

Nye nettsider er lansert i tråd med tidsplan. Fylkeskommunen har hatt fokus på samfunnsutviklerollen i kommunikasjonen vedrørende koronasituasjonen. Fylkeskommunen har satt i gang arbeid med kommunikasjonsstrategi.

Effektiv dokumenthåndtering og korrekt arkivdata

Det er innført nytt arkivsystem, Elements. Det har vært noen oppstartsproblemer med dokumenthåndtering ved overgangen til ny fylkeskommune, men det meste av etterslepet er innhentet ved utgangen av 1. tertial.

Anskaffelser som bidrar til effektiv drift og god ivaretagelse av samfunnsansvaret

De aller fleste anskaffelsesprosessene er knyttet til løpende drift i fylkeskommunen. Det har foregått utviklingsaktiviteter innen malverk, tilgjengeliggjøring av avtaler på nytt intranett, utarbeidelse av ny anskaffelsesstrategi og koordinering av anskaffelsesvirksomheten i Innlandet fylkeskommune.

Brukervennlige, sikre og integrerte IKT løsninger

Det arbeides kontinuerlig med å etablere enkle og brukervennlige løsninger for de ansatte i Innlandet fylkeskommune. Office 365 er i denne sammenheng innført i sentraladministrasjonen fra årsskiftet..

I 1. tertial har mye av arbeidet vært knyttet til stabilisering og brukertilpasninger av de nye systemene som er implementert. Det har vært krevende i forbindelse med overgangen til Innlandet med bakgrunn i kraftig økning av supportsaker. Dette har stabilisert seg noe.

Felles IT-infrastruktur og basisapplikasjoner er under arbeid, men prosjektet med innføringen for de videregående skolene ble utsatt til høsten 2021. Dette medfører at det vil være ulike plattformer i fylkeskommunen. Begrunnelsen for utsettelse er at den reduserer risikoen ved innføringen Visma InSchool.

Fylkeskommunen skal være godt forberedt på å håndtere uønskede hendelser

Innlandet fylkeskommune hadde en overordnet krisehåndteringsplan fra 1. januar. Beredskapsplaner for alle områder i fylkeskommunen er under oppdatering eller videre utvikling. Det jobbes for å etablere helhetlige planverk ute på de videregående skolene. Arbeidet med ulikt planverk er blitt utsatt på grunn av krisehåndteringen i følge med utbruddet av korona-viruset.

I første kvartal er tre uønskede hendelser håndtert i samarbeid mellom sikkerhets- og beredskapssjefene og ulike virksomhetsområder:

Trusler om skoleskyting

I januar mottok flere av de videregående skolene i Innlandet trusler om skoleskyting via sosiale medier. Truslene ble håndtert i samarbeid med politiet. Det gjenstår fortsatt noe evalueringsarbeid knyttet til hendelsen og eventuelt oppfølging av motvirkende tiltak.

Skolebuss kjørte av veien

15. februar kjørte en skolebuss fra Innlandtrafikk av veien med 12 elever ombord. En av elevene fikk lettere skader og ble kjørt til legevakt for sjekk. Passasjerene i bussen måtte evakueres gjennom en siderute på bussen. De fleste passasjerene var elever ved Hamar katedralskole og Storhamar videregående skole. I dialog mellom fylkeskommunal kriseledelse, Innlandstrafikk og de nevnte skolene ble elever tatt godt hånd om, inkludert bussjåfør. Evalueringen viser at hendeshåndtering og varsling/dialog mellom ulike virksomhetsområder i fylkeskommune fungerer godt.

Utbruddet av korona-viruset - Se beskrivelse under kap. 1.4

Vårflom

I april startet beredskapsplanleggingen for vårflommen som med stor sannsynlighet kommer i perioden mai-juni 2020. NVE har presentert analyser som tilsier at det kan ventes en skadeflom i vassdragene i Innlandet grunnet mye snø i fjellet. Omfanget vil være avhengig av været fremover. Beredskapen er ved utgangen av 1. tertial satt til observasjonsstatus.

Knyttet til informasjonssikkerhet og personvern så mangler virksomheten for øyeblikket overordnede styringsdokument for området med ansvars plassering i organisasjonen. Det jobbes nå for å få på plass dette samt et ledelse- og styringssystem for ivaretagelse av informasjonssikkerheten i virksomheten.

Et kvalitetssystem som støtteverktøy for internkontroll vil implementeres i mai/juni 2020.

God IKT-sikkerhet og ivaretagelse av personvernet

Ved rapporteringstidspunktet var det ikke avdekket avvik relatert til konfidensialitet eller integritet i 1. tertial. Når det gjelder tilgjengelighet har det vært noe ustabilitet, men det er ikke avdekket tap av data.

Arbeid knyttet til dette delmålet har hovedsakelig vært knyttet til risikovurdering av nye systemer som implementeres. I tillegg har det vært gjennomført testing av hvor vidt innstillingene knyttet til multifaktorautentisering gir forventet resultat. Det er ikke avdekket avvik mellom innstillinger og resultat, men det vil bli gjennomført en separat risikovurdering av innstillingene for å vurdere om det valgte sikkerhetsnivået er hensiktsmessig.

Det er startet en prosess med å etablere en modell for system-/tjenesteforvaltning. Det er vesentlig å ha dette på plass for å sikre en enhetlig håndtering av tjenestekvalitet, informasjonssikkerhet, personvern, lisenser og andre merkantile forhold.

Effektiv drift, verdibevarende forvaltning og helhetlig utvikling av eiendomsporteføljen

I første tertial 2020 har fokus vært rettet mot å etablere et nytt og felles kvalitetssikringssystem med mal og prosedyredokumenter for prosjektgjennomføring av eiendomsprosjekter. Innlandet fylkeskommune samarbeider tett mot andre fylkeskommuner for utvikling av rutiner, kontraktsmal, kravspesifikasjoner, prosedyrer mv. som skal sikre en profesjonell og effektiv prosjektgjennomføring.

Det arbeides med en byggeprosess som skal danne grunnlaget for intern saksbehandling i forbindelse med prosjektgjennomføringen samt et kriteriedokument som vil gi premisser for utforming av fylkeskommunens bygg der blant annet krav knyttet til energiforbruk og klimautslipp vil inngå.

Det arbeides med å få etablert en "Eiendomsstrategi" for fylkeskommune der rutiner for å anskaffe, forvalte, vedlikeholde, utvikle og avhende eiendom skal inngå.

Nytt eiendomsforvaltningssystem skal anskaffes. Konkurransgrunnlag er under utarbeidelse.

Være en bærekraftig, profesjonell og effektiv byggherre

Se kap. 3.3.2 og 3.3.3

3. ØKONOMI

Opprinnelig årsbudsjett 2020 for innlandet fylkeskommune ble vedtatt av fylkestinget i møte 11. desember 2019 (FT-sak 32/19). I møte 28.-30. april 2020 vedtok fylkestinget et revidert budsjett 2020 (FT-sak 42/20). Det er dette budsjettgrunnlaget som tertialrapporteringen pr. 1.tertial bygger på.

3.1 Økonomisk status rammeområder

Sammenslåingen har medført en stor omlegging av økonomien også. Budsjettene er bygd opp på nytt iht. ny organisasjonsstruktur og ny kontoplan og det er innført et nytt økonomisystem (ERP-system). I tillegg er kommuneloven trått i kraft med nye forskrifter knyttet til økonomibestemmelsene. Dette har gitt ekstra utfordringer knyttet til budsjettering, økonomioppfølging og økonomistyring. Alle ledere har fått nye budsjetter å styre etter og dette tar det tid å sette seg inn i.

God økonomistyring og effektiv ressursbruk

Forbruksprosenten per 1. tertial er isolert sett innenfor budsjett.

Tabell: budsjett- og regnskapstall for 1.tertial 2020

Rammeområde (Tall i mill. kroner)	Inntekter /utgifter	2020		
		Budsjett inkl. endring	Regnskap 1. tertial	Forbruk %
R10 Kompetanse	Inntekter	503,9	95,4	18,9 %
	Utgifter	3 287,0	953,6	29,0 %
R20 Tannhelse	Inntekter	87,9	23,5	26,8 %
	Utgifter	273,1	87,4	32,0 %
R30 Kultur	Inntekter	75,3	26,8	35,6 %
	Utgifter	400,0	182,1	45,5 %
R40 Fylkesveger	Inntekter	152,4	41,9	27,5 %
	Utgifter	1 667,5	317,3	19,0 %
R50 Kollektivtransport	Inntekter	347,8	84,0	24,2 %
	Utgifter	1 046,9	305,9	29,2 %
R60 Næringsutvikling og int samarbei	Inntekter	1,6	129,6	8193,3 %
	Utgifter	230,3	83,5	36,2 %
R70 Samfunn, plan og miljø	Inntekter	0,5	7,9	1538,5 %
	Utgifter	75,2	22,8	30,4 %
R80 Adm og fellestjenester	Inntekter	41,7	53,1	127,4 %
	Utgifter	404,1	157,7	39,0 %
R90 Frie inntekter/finanstjenester	Inntekter	690,6	187,8	27,2 %
	Utgifter	73,3	9,5	13,0 %
Sum rammeområder	Inntekter	1 901,6	650,0	34,2 %
	Utgifter	7 457,4	2 120,0	28,4 %
	Netto	5 555,7	1 470,0	26,5 %

Det er heftet betydelig usikkerhet knyttet til en prognose for året. Det er normalt større usikkerhet knyttet til en prognose tidlig på året, men nå gjør koronasituasjonen det ekstra utfordrende. En samlet

prognose for fylkeskommunen, viser at den normalen driften styrer mot balanse. Ser man på ekstra utgifter og mindre inntekter knyttet til koronasituasjonen, er det sannsynlig med et merforbruk på mellom 42 til 62 mill. kroner dersom fylkeskommunen kompenseres for skoleskys. Beløpet øker dersom fylkeskommunen ikke mottar kompensasjon fra staten knyttet til dette.

Tabell: Prognose oversikt

Rammeområde	Ordinær drift pr. 30.4.	Koronasituasjonen	Samlet
R10 Kompetanse	Merforbruk/balanse	Statlige midler 8,7 mill. kroner utbetaling	Balanse
R20 Tannhelse	Balanse	Merforbruk ca. 22 mill. kroner (tapte inntekter og økte kostnader)	Merforbruk 22 mill. kroner
R30 Kultur	Balanse	Påvirkes lite	Balanse
R40 Fylkesveger	Balanse	Påvirkes lite	Balanse
R50 Kollektivtransport	Merforbruk 2 mill. kroner	Reduserte inntekter - på 75 mill. kroner (30 mill. kroner) Skoleskys: anslag på 40 mill. kroner pr. måned ekstra utgifter (120 -)	Merforbruk 40 - 2
R60 Næringsutvikling og internasjonalt	Balanse	Statlige midler 3,5 + utbetaling	Balanse
R70 Samfunn, plan og	Balanse/mindreforbruk	Påvirkes lite	Balanse
R80 Administrasjon og	Balanse/mindreforbruk	Påvirkes lite	Balanse
R90 Frie inntekter og finanstjenester	Redusert skatteinngang 3,5 mill. kr. pr. april	Redusert skatteinngang året Redusert lønns- og pensjonsutgifter 50 - 60 millioner kroner ut året	Mindre inntekter skatteinngang 3,5 mill. kroner Mindre utgifter pga. lønns- og pensjonsvekst 50 - 60 millioner kroner
Sum	Balanse	Dersom IFK kompenseres for skoleskys Dersom IFK ikke kompenseres for skoleskys	Merforbruk 42 - 62 Merforbruk 82 - 2

Med bakgrunn i denne prognosen har administrasjonen foreslått at det settes av 78,1 mill. kroner i fond jf. budsjettjusteringssaken til junitinget.

Rammeområde 10 Kompetanse

Sentrale budsjettmidler

Kompetanse oppgaver er fordelt på ulike nivåer i fylkeskommunen. Det er viktig å sikre at kompetanse oppgaver vil bidra til å skape et kompetent arbeidskraft som kan møte utfordringene i arbeidslivet. Med de tiltakene som oppgis styres det mot balanse knyttet til normal drift, men koronasituasjonen gir et utfordringsbilde som det vanskelig lar seg gjøre å se alle effekter av på dette tidspunkt.

Videregående skoler

De fleste oppgir at de skal ha mer av de viktigste kompetansecykler og kompetanse som potensiell kompetanse og bruk av oppsparte midler i kompetanse oppgaver.

Skolene oppgir at de skal ha mer av de viktigste kompetansecykler og kompetanse som potensiell kompetanse og bruk av oppsparte midler i kompetanse oppgaver.

Rammeområde 20 Tannhelse

Prognosen er basert på redusert drift grunnet Covid-19 ut 2020 og viser et merforbruk på 22,2 mill. kroner ved årets slutt, som hovedsakelig kan knyttes til;

- 15 % prisstigning av forbruksvarer fra mai grunnet kronekurs og effekt av Covid-19.
- Inntektstap – ca. 10 mill. kroner fordelt på behandlings- (4. mill. kroner) og pasientinntekter (6. mill. kroner)

Rammeområde 30 Kultur

Rammeområdet forventes å holde seg innenfor tildelt ramme ved årets slutt.

Som en del av fylkeskommunens koronapakke er 90 % av tilskuddet til kulturaktiviteter utbetalt uten direkte gjennomføringskrav, men det stilles krav til rapportering og siste 10 % utbetales når rapport er mottatt. Tilskuddene til kunstinstitusjonene er utbetalt i sin helhet.

Rammeområde 40 Fylkesveger

Årsprognosen viser at budsjettammen for drift og vedlikehold av fylkesveger vil bli overholdt. Midlene til drift og vedlikehold er i stor grad bunden opp i driftskontrakter, samt dekke- og vedlikeholds-kontrakter. En eventuell storflom som medfører vesentlige kostnader ikke vil kunne dekkes innenfor budsjettammen.

Det ligger ved utgangen av 1. tertial an til et mindreforbruk på 183,1 mill. kroner knyttet til fylkesveginvesteringer. Mindreforbruket skyldes forskjøvet fremdrift for noen prosjekter, blant annet leveringstidspunkt for Randsfjordferja. Fylkesveginvesteringer er nærmere omtalt i kap. 3.2.

Rammeområde 50 Kollektivtransport

Korona-situasjonen har store økonomiske konsekvenser for kollektivtransporten. I første tertial er dette hovedsakelig knyttet til tapte billettinntekter. Fra midten av mars og ut mai måned er det beregnet at tapte billettinntekter utgjør ca. 23 mill. kroner for Innlandet fylkeskommune.

Fylkeskommunen har mottatt 30 mill. kroner i økt rammetilskudd som følge av tapte billettinntekter, (Innst. S.216 om blant annet kompensasjon/inntektstap kollektivtransporten). Den samlede kompensasjonen til fylkeskommunene var på 1 mrd. kroner

I regjeringens forslag til revidert nasjonalbudsjett 2020, er det foreslått ytterligere økt rammetilskudd som kompensasjon for inntektstap i kollektivtransporten med 1,5 mrd. kroner til fylkeskommunene. Dette utgjør ytterligere 45,0 mill. kroner til Innlandet fylkeskommune.

I forbindelse med gjenåpning av skolene fra midten av mai måned påløper det store ekstrakostnader knyttet til skoleskyssen pga. smitteverntiltakene. Fylkesutvalget ble den 12. mai orientert om at dersom smitteverntiltakene skal overholdes vil dette bety økte kostnader til skoleskyss samlet sett i 2020 på mellom 120 – 200 mill. kroner. I regjeringens forslag til revidert nasjonalbudsjett er ikke dette forholdet hensyntatt.

Dersom man ser bort fra korona-situasjonen, prognoseres det merutgifter innen kollektivtransporten på ca. 2 mill. kroner på årsbasis i 2020. Dette skyldes blant annet at det har vært en kostnadsøkning i de langsiktige kontraktene om kjøp av transporttjenester pga. økte klima- og miljøkrav nasjonalt og regionalt. Regjeringen har i RNB lagt opp til at veibruksavgiften på fossilfritt drivstoff innføres fra 1.7.20. Dette vil medføre en ekstra kostnad på mellom 15-20 mill. kroner som må dekkes innenfor den totale rammen. Følgende tiltak vil bli iverksatt for å tilpasse seg budsjettammen;

- Redusere og harmonisere bybusstilbudet i Hamar, Elverum og Kongsvinger med de andre byene i Innlandet i 7 uker i sommer
- Reduksjon i rutetilbudet med bakgrunn i ruteanalysen som ferdigstilles i mai
- Si opp tilleggsavtaler om bruk av fossilfri diesel (HVO) fra 1.7.20.
- Ikke gjennomføre sommerkampanje med 10-kroners billetter i sommerferien, slik som tidligere år

Rammeområde 60 Næring og internasjonalt samarbeid

Rammeområdet forventes å holde seg innenfor rammen for 2020. Rammeområdet omhandler tilskuddsforvaltning hvor tilsagn blir gitt ut ifra gitte budsjettammer og gjeldende søknadsmasse. Det er vesentlig mindre reiseaktivitet i første tertial pga. koronasituasjonen, men ut ifra et utviklingsperspektiv forventes dette å øke når situasjonen er mer normalisert.

Det er utarbeidet en krisepakke rettet mot næringslivet på totalt 37,5 mill. kroner i forbindelse med koronasituasjonen. Det er forsøkt å få satt disse midlene i «arbeid» så raskt som det har vært mulig innenfor administrative og politiske rammer.

Rammeområde 70 Samfunn, plan og miljø

Rammeområdet forventes å holde seg innenfor tildelt ramme i 2020. Koronasituasjonen har påvirket det økonomiske bildet lite for området og med lav forbruksprosent i 1. tertial kan det ligge an til en besparelse i 2020.

Rammeområde 80 Administrasjon og fellesutgifter

Det forventes balanse ved årets slutt, eventuelt et mindreforbruk.

I all hovedsak påvirkes området lite av pandemien totalt sett, men det gir noe reduserte inntekter knyttet til leie og kantinedrift og noe økte kostnader knyttet til renhold mv.

Hovedtariffoppgjøret er utsatt til høsten pga. korona og utsettelse av frontfagsoppgjøret.

Rammeområde 90 Frie inntekter/finanstjenester

Omtales i kap. 3.3

3.2. Status investeringsprosjekter

3.2.1 Samferdsel – investeringsprogrammet

Investeringsbudsjettet er på 731 mill. kroner i 2020. Dette fordeler seg på 473 mill. kroner fra økonomiplanen, 100 mill. kroner fra vedtatt ekstrasatsing på vedlikehold, 56 mill. kroner ifm. koronatiltak (forsering av tiltak i 2021- 22), samt overført mindreforbruk på 102 mill. kroner fra 2019. Status 1. tertial er at 548 mill. kroner er investert, og 183 mill. kroner er i mindreforbruk. Bakgrunn for mindreforbruk;

- Ny organisasjon har gitt en viss forsinkelse.
- Usikkerhet knyttet til krav fra entreprenører på enkelte større prosjekter.
- Samordning offentlige etater har gitt litt forsinkelse.
- Finansiering av merforbruk større prosjekter.

Investeringsoversikt – handlingsprogrammene

Investeringer (Tall i 1000 kroner)	Overført	Årets	Til disp. for året	Prognose	Mer/mindre forbruk
Store prosjekter	58 743	-58 743		-19 581	-19 581
Utbedringer	27 797	-301 700	-273 903	244 721	-29 182
Tiltak for gående og syklende	-31 792	-110 100	-141 892	94 210	-47 682
Trafikksikkerhetstiltak	-12 823	-24 900	-37 723	25 596	-12 127
Miljø- og servicetiltak	-14 344	-12 100	-26 444	23 472	-2 972
Kollektivtiltak	-26 334	-17 471	-43 804	26 116	-17 688
Planlegging	-7 259	-28 300	-35 559	28 976	-6 583
Til disposisjon	-25 367	6 043	-19 325		-19 325
ATP Oppland		-16 100	-16 100	16 100	
Bompenger		-30 500	-30 500	41 581	11 081
Skredsikring		-16 357	-16 357	24 849	8 492
Ferjetransport	-70 550	-18 900	-89 450	42 000	-47 450
Sum investeringer	-101 930	-629 128	-731 058	548 040	-183 018

Store prosjekter

Programområdet består av Tonsåsen og Hellefossen bru, og det forventes et samlet merforbruk ved utgangen av 2020 på 25,4 mill. kroner (merforbruk kan finansieres av "Åpen post" 72227 - Til disposisjon). Koronasituasjonen påvirker ikke prognosen, men det er akseptert 2 ukers fristforlengelse.

Utbedringer

Enkelte tiltak kom i gang sent på året og blir fullført i 2021. Tiltak på Fv24 har med seg et stort mindreforbruk fra tidligere år. Samlet forventet mindreforbruk 29,2 mill. kroner.

Tiltak for gående og syklende

I programområdet inngår alle former for fysisk tilrettelegging for gående og syklende. Noen større prosjekter vil få forsinket oppstart på grunn av samordning med andre offentlige etater. Forventet mindreforbruk antas være 47,7 mill. kroner.

Trafikksikkerhetstiltak

Programområdet omfatter trafikksikkerhetstiltak vurdert og prioritert med utgangspunkt i ulykkesregistrering, risikovurdering og trafikksikkerhetsinspeksjoner.

Forsinket oppstart i noen prosjekter på grunn av manglende planavklaring og grunnverv, samt at noen prosjekter har fått lavere kostnader enn ventet. Forventet mindreforbruk 12,1 mill. kroner.

Kollektivtiltak

Forventet mindreforbruk: 17,7 mill. kroner. Avviket skyldes en rekke mindre tiltak som ikke har kommet i gang på grunn av ressursmangel.

Planlegging

Programområdet skal dekke kostnader med planlegging etter plan- og bygningsloven. Forventet mindreforbruk: 6,6 mill. kroner. Planlegging av Fv 24 Støa - Gata sør x rv 3/E6 kommer ikke i gang i 2020 på grunn av uenighet om planer.

Til disposisjon

Midler som benyttes for å møte enkelt behov som kan oppstå underveis. Forventet mindreforbruk 64,3 mill. kroner.

ATP Oppland

ATP Oppland (Samordnet areal- og transportplanlegging). Ingen avvik i prognose mot tildelte midler. I tillegg er det balanseførte midler fra 2018 og 2019 på forpliktende tildelinger gitt kommuner i Oppland. Disse utbetales etter anmodning og dokumentasjon.

Bompenger

Forventet merforbruk 11,1 mill. kroner. Bompengeselskapet dekker halvparten av inntil 10 % kostnadsøkning på Fv. 33 Skartjednet - Tonsvatnet. Årets bompengeuttak blir derfor 11,1 mill. kroner høyere enn tildelt i økonomiplanen. Når bompengene rekvireres, vil også rammen på programområdet økes tilsvarende, slik at vi ikke får noe avvik på slutten av året.

Skredsikring

Forventet merforbruk 8,5 mill. kroner. Økt omfang av sikringsarbeider som skyldes dårligere fjellkvalitet enn forventet.

Ferjedrift

Disponibelt 2020: 89,5 mill. kroner. Årsprognose 42 mill. kroner. Mindreforbruk på 47,5 mill. kroner i 2020 er knyttet opp mot at ferja overleveres først i 2021 og at den landbaserte infrastruktur først blir ferdigstilt i 2021. Totalkostnaden til prosjektet er ca. 115 mill. kroner. Total tildelte midler er 107,4 mill. kroner. Avvik på totalkostnaden er i hovedsak knyttet opp mot tildeling på det landbaserte anlegget som trolig ved en feil ble gjort eks. mva og prognosen er inkl. mva. Det er forutsatt at ferja leveres uten mva i prognosen, og mva håndteringen av ferja er ikke endelig avklart med tollmyndighetene.

I saken til fylkestinget i juni om budsjettjusteringer foreslås det å nedjustere investeringsbudsjettet for 2020 med 47,5 mill. kroner knyttet til at ferja overleveres først i 2021. Beløpet tas inn igjen i budsjettet for 2021.

3.2.2 Eiendom - Investeringsprogrammet

Eiendom er byggherre for mange vedlikeholds- og investeringsprosjekter. Investeringsramme i henhold til økonomiplanen (2020-2023):

Innlandet fylkeskommune (Mill. kroner)	2020	2021	2022	2023
Investeringsramme	292,61	236,96	110,69	13,19

Det forventes et mindreforbruk rundt 58 mill. kroner totalt for vedlikeholds- og investeringsprosjektene i 2020, men budsjettet vil bli gjennomgått og revidert i løpet av høsten. Kontorlokaler for sentraladministrasjonen inngår ikke i tallene over.

3.2.3 Eiendom - Investeringsprosjekter

Kontorlokaler for sentraladministrasjonen

Forprosjekt som skal være grunnlaget for rehabilitering av fylkeshuset på Hamar er igangsatt. Saken legges fram for fylkestinget i juni 2020.

Fellesprosjektet oppgradering etter vedtatt skolestruktur

Alle prosjektene er ferdigstilt og er enten i prøvedrift eller i reklamasjonsfasen.

Elverum vgs.

Prosjektet tilknyttet rehabilitering/nybygg er delvis overtatt og er i prøvedrifts- og reklamasjonsperioden. Lokaler på Vestad er planlagt flyttet til hovedskolen og tilpasninger er igangsatt. Forventet ferdigstilling er våren 2021.

Jønsberg vgs. internat og drivhus

Internatet er ferdigstilt og overtatt. Det gamle drivhuset fra 1983 er revet og skal erstattes av et nytt og mindre drivhus. Prosjektet forventes ferdigstilt i løpet av 2020.

Trysil vgs. idrettshall

Prosjektet tilknyttet gulv, ventilasjon og andre oppgraderinger avsluttes i 2020.

Raufoss vgs. – tilbygg, ombygging og rehabilitering

Det skal gjennomføres en rehabilitering av eksisterende bygningsmasse med tilhørende uteareal samt oppføring av nybygg innenfor en økonomisk ramme på 200 mill. kroner. Forventet byggestart er første kvartal 2021 med en estimert ferdigstillelse til skolestart 2022.

Lena-Valle vgs. avd. Valle og Prestsæter – flere delprosjekter

Prosjektet omfatter landbruksbygg, internat, skolebygg, ridehall, verksteder, utomhus mv. Alle delprosjektene ferdigstilles i 2021.

Grønt skifte klimamidler

Som en del av det grønne skiftet skal det etableres solcelleanlegg på flere videregående skoler i fylket. Gjennomføring i 2020 og 2021.

Vinstra vgs.

Flere delprosjekter gjennomføres ved skolen i 2020 i forbindelse med oppgradering.

Valdres videregående skole - rehabilitering

Det skal gjennomføres en rehabilitering av eksisterende bygningsmasse med tilhørende uteareal og oppføring av nybygg innenfor en ramme på 150 mill. kroner. Forventet byggestart i 2021 med en estimert ferdigstillelse til skolestart 2022.

Fellestiltak yrkesfag, fagfornyelse mm

Det er vedtatt utredninger med påfølgende investeringer på flere skoler som skal sikre opplæring av god kvalitet for yrkesfag ved Lena vgs, Vinstra vgs og Lillehammer vgs.

3.3 Skatteinngang og inntektsutjevning

I fylkeskommunens budsjett for 2020 er skatteanslaget anslått til 2 072,3 mill. kroner og inntektsutjevningen til 344,4 mill. kroner.

Inntektsutjevningen er selvfinansierende, slik at fylkeskommuner med skatteinntekter under landsgjennomsnittet får utbetalt inntektsutjevningstilskudd i tillegg til rammetilskuddet, mens fylkeskommuner med skatteinntekter over landsgjennomsnittet får et trekk i utbetalingen av rammetilskuddet. Innlandet fylkeskommunen har skatteinntekter under landsgjennomsnittet og får derfor et inntektsutjevningstilskudd.

Skatteinngangen for Innlandet fylkeskommune for perioden januar-august 2020 er på 609,9 mill. kroner. Dette er 6,0 mill. kroner lavere enn periodens anslag/budsjett. Inntektsutjevningen for perioden januar-august 2020 er på 103,6 mill. kroner, noe som er 2,6 mill. kroner høyere enn periodens anslag/budsjett. Status skatt og inntektsutjevning pr april gir med dette en mindreinntekt på 3,5 mill. kroner i forhold til budsjett. Konsekvenser av Korona-pandemien på skattetallene synes foreløpig ikke å ha slått inn i stor grad pr april, men forventes utover i de neste månedene.

Korona-pandemien

Skatteanslaget for 2020 for kommunesektoren ble vesentlig endret i Revidert nasjonalbudsjett for 2020 (RNB) som ble lagt frem 12. mai. Regjeringen anslår at kommunesektorens skatteinntekter vil falle med om lag 5,3 mrd. kroner i 2020 sammenliknet med vedtatt statsbudsjett – fordelt med 4,0 mrd. kroner for kommuner og 1,3 mrd. kroner for fylkeskommuner.

KS anslår, basert på prognose fra SSB, at skatteinntektene vil reduseres med mellom 6,3 til 8,9 mrd. kroner for kommunene og i intervallet 1,2 – 1,6 mrd. kroner for fylkeskommunene. Dette skyldes bl.a. både lavere anslag for sysselsettingen og lavere anslag på lønnsveksten.

KS sine beregninger gir et anslag for svikt i skatteinntektene for Innlandet fylkeskommune på mellom 81 og 108 mill. kroner for 2020.

Sum skatt og inntektsutjevning

Administrasjonen vil komme tilbake til fylkestinget med en ny vurdering av skatteinngangen for 2020 i forbindelse med budsjettjusteringssak til høsten.

3.4 Finans- og gjeldsforvaltning

I samsvar med Innlandet fylkeskommunes finans- og gjeldsreglement vedtatt av fylkestinget i FT-sak 34/19 den 11. desember 2019 skal det rapporteres om finans- og gjeldsforvaltningen til fylkestinget i sammenheng med tertialrapporteringen per april og august samt ved årsavslutningen.

Innlandet fylkeskommune sin finans- og gjeldsforvaltning er gjennomført innenfor rammene gitt i vedtatt finans- og gjeldsreglement.

Nåværende finans- og gjeldsforvaltning vurderes å ha en lav risikoprofil. Refinansierings-risikoen knyttet til Innlandet fylkeskommune sine sertifikatlån, med forfall i 2020, vurderes som moderat i dagens pengemarked.

Reduksjonen i rentekostnader vil i 2020 utlignes mot reduksjonen i renteinntekter for 2020 og det foreslås ingen budsjettendringer per nå.

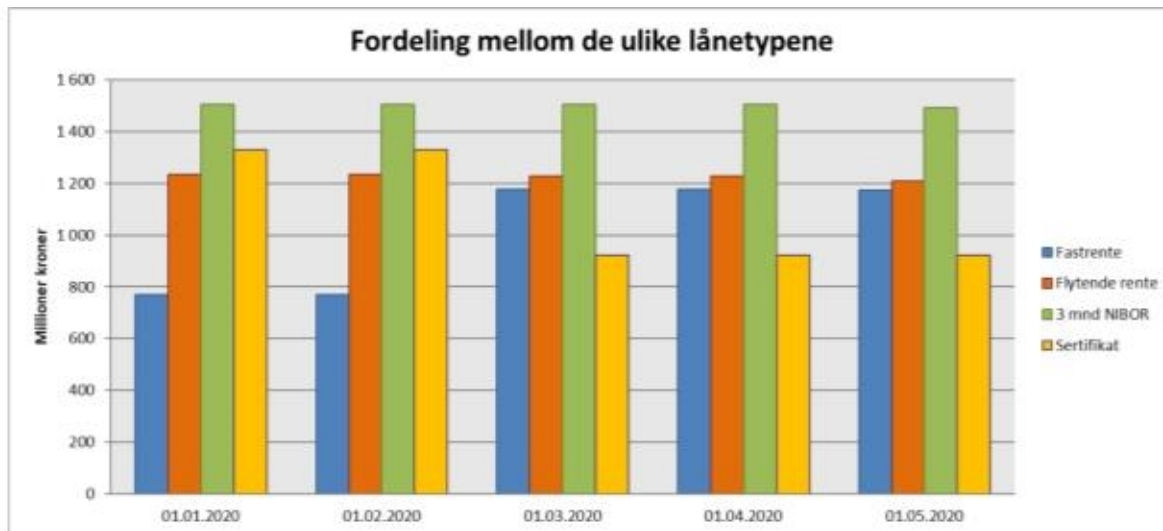
3.4.1 Gjeldsporteføljen

Fylkeskommunens langsiktige gjeld per 30.04.2020 utgjør 4,8 mrd. kroner og fordeler seg som angitt i tabellen nedenfor.

Lån	Låneinstitusjon	Opprinnelig lånebeløp	Restgjeld per 30.04.20	Rentesats	Rentebindingstid
KBN-20050687	KommunalBanken	85 500 000	298 235 960	2,16 %	
KBN-20060479	KommunalBanken	267 600 000	147 180 000	1,21 %	
KBN-20080465	KommunalBanken	400 000 000	170 000 000	1,36 %	
KBN-20120520	KommunalBanken	300 500 000	230 383 380	2,36 %	
KBN-20150355	KommunalBanken	333 000 000	258 075 000	2,35 %	
KBN-20150568	KommunalBanken	188 150 000	163 063 360	2,37 %	
KBN-20150570 (Hedmark trafikk)	KommunalBanken	28 215 000	24 453 000	2,37 %	
KBN-20170628	KommunalBanken	241 513 000	225 412 120	2,22 %	
3 mnd Nibor		1 844 478 000	1 516 802 820	2,07 %	
9102	KLP	272 600 000	213 536 667	2,27 %	
KBN-20060598	KommunalBanken	350 000 000	122 500 000	4,05 %	
KBN-20160710	KommunalBanken	48 061 700	43 255 520	2,00 %	
KLP 9104	KLP	385 196 200	385 196 200	2,38 %	
OBLL_DNB	Marked	408 844 800	408 844 800	2,00 %	15.02.2025
Fastrente		1 464 702 700	1 173 333 187	2,00 %	
KBN-20090737	KommunalBanken	112 700 000	127 466 970	1,98 %	
KBN-20090739	KommunalBanken	200 000 000	100 000 000	1,99 %	
KBN-20100750	KommunalBanken	319 000 000	167 475 000	1,14 %	
KBN-20110534	KommunalBanken	315 000 000	181 125 000	1,16 %	
KBN-20110765	KommunalBanken	109 300 000	80 153 280	1,98 %	
KBN-20120310	KommunalBanken	200 000 000	129 032 260	1,83 %	
KBN-20130184	KommunalBanken	212 000 000	137 800 000	1,08 %	
KBN-20130715	KommunalBanken	32 000 000	22 400 000	1,93 %	
KBN-20140468	KommunalBanken	264 000 000	191 400 000	1,44 %	
KLP_9103	KLP	71 160 000	47 197 454	2,31 %	
P.t. rente		1 835 160 000	1 184 049 964	1,51 %	
1429	DnB	240 000 000	240 000 000	2,02 %	23.10.2020
Sertifikatlån_DNB 242,82" v2 (220,6")'	DnB	242 820 000	242 820 000	1,96 %	29.10.2020
Sertifikatlån_DNB 289" v2	DnB	289 520 000	289 520 000	1,88 %	07.10.2020
Sertifikatlån_DNB_149,7" v2	DnB	149 760 000	149 760 000	1,99 %	23.10.2020
Sertifikat		922 100 000	922 100 000	1,95 %	
Sum		6 066 440 700	4 796 285 971	1,99 %	

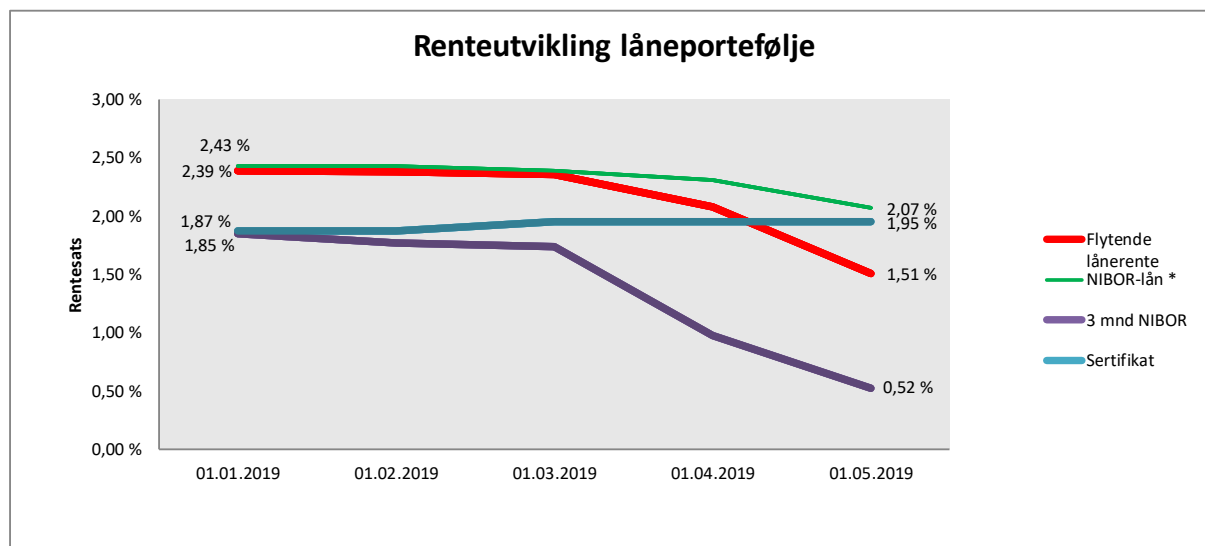
Per 1. tertial 2020 har fylkeskommunen avtaler om fastrente for 24 % av den langsiktige lånegjelden, resterende har vilkår basert på korte markedsrenter. Sertifikater utgjør 19,2 % av lånegjelden og er med det innenfor grensen på 25 %. Denne delen av låneporteføljen skal refinansieres i løpet av oktober

2020. Signalene per nå fra långivere er at det ikke er vesentlig risiko knyttet til refinansiering av disse lånene.



Pengemarkedsrenten NIBOR (3 mnd.) har så langt i 2020 blitt redusert vesentlig, fra 1,85 % til 0,52 % ved utgangen av april, som et resultat av utbrudd av pandemien i verden. Norges Bank sin styringsrente var ved inngangen til 2020 på 1,5 % og er per 7. mai 2020 redusert til 0 %.

Samlet låneportefølje forrentes med 1,99 % ved utgangen av første tertial. Vår låneportefølje er i all hovedsak linket til rentenivået på NIBOR og våre lånerenter vil følge nedgangen i NIBOR ut over året. Prognoser fra kommunalbanken gir oss indikasjon på at lånerenten vil bli lav ut 2020.



3.4.2 Likviditet og renteinntekter

Gjennom Innlandet fylkeskommunen sin bankavtale med DNB er det fremforhandlet akseptable betingelser på innskudd. Dette ivaretar kravet til avkastning og aktiv plassering av ledig likviditet vil av den grunn ikke være nødvendig. Det er ved utgangen av 1. tertial plassert 148 mill. kroner i fond. For å spre risikoen og kunne foreta sammenligninger når det gjelder avkastning, er plasseringene i verdipapirfond fordelt på 2 fondsforvaltere og 3 forskjellige fond. Alle plasseringer er gjort i norske kroner og i finansinstitusjoner/forvaltere som er etablerte i Norge.

Likviditetsbeholdningen første tertial 2020.

Renteutviklingen på våre innskudd, sammenlignet med NIBOR følger i grafen nedenfor.

Likviditeten hittil i 2020 har vært god og sikrer at fylkeskommunen er i stand til å dekke behov for likviditet på kort og lenger sikt. Bruk av fondsmidler og gjenværende midler fra investering (tidligere år) vil redusere likviditeten etter hvert som disse midlene disponeres.

Avkastningen på plasseringer (fond) har variert i perioden på grunn av effekten av koronapandemien. Ved utgangen av 1. tertial er verdistigningen minimal for første tertial 2020.

3.4.3 Stresstest

Fylkeskommunens gjeld og innskudd er i all hovedsak linket til utviklingen av 3 mnd. NIBOR pluss avtalte marginer. I praksis betyr det at vår risiko er knyttet til forskjellen mellom innlån og innskudd, justert for innlån med rentekompensasjon og fastrente. I og med at porteføljen av gjeld og plasseringer anses som sikre, gjennomføres stresstesten bare i forhold til en potensiell endring i rentenivå. Se tabeller nedenfor.

Stresstest pr 30.04.2019	Mill. kroner
Total lånegjeld	4 796
- Fastrentelån	- 1 173
= Lån med flytende rente	3 623
- Lån til veg og skolebygg med rentekompensasjon	- 2 219
= Lån med renterisiko	1 404
- Innskudd med flytende rente	- 2 243
= Lån utsatt for rentesvingninger	- 839

Rente brukt ved rentekompensasjonsordningen følger i all hovedsak gjennomsnittlig løpende rentenivå for disse lånene. Dette reduserer risiko knyttet til rentekostnadene til tilnærmet null og derfor er denne delen av låneporteføljen trukket fra i beregningen over. Fastrentelån har forutsigbart rentenivå i avtaleperioden og vil ikke påvirkes av endret rentenivå, derfor tas denne porteføljen ut av beregningen. Videre trekkes driftslikviditeten (innskudd) fra for beregning av netto lån som er utsatt for rentesvingninger.

Oversikten over lån og innskudd viser per 30.04.20 at innskudd er 839 mill. høyere enn samlet lån utsatt for rentesvingninger.

Stresstest i forhold til rentesvingninger	Mill. kroner
Mulig gevinst ved en renteoppgang på 1%	8,39
Mulig tap ved rentenedgang på 1%	-8,39

Stresstesten beregnes ut fra forholdet til netto innskudd/lånegjeld utsatt for rentesvingninger. Andelen lån med renterisiko utgjør 29% av den totale lånegjelden.

Stresstesten per 30. april 2020 viser at en eventuell renteendring vil kunne påvirke fylkeskommunens totale økonomiske handlefrihet i noen grad.



Innlandet
fylkeskommune